

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Σεπτέμβριος 2021

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Περίληψη

Τον Σεπτέμβριο 2021, το οικονομικό κλίμα υποχώρησε, με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 1,5 μονάδες σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2021. Η μείωση του ΔΟΣ προήλθε από υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στον τομέα των υπηρεσιών και από μικρή κάμψη του κλίματος στον κατασκευαστικό τομέα.

Οι επιχειρήσεις στον τομέα των υπηρεσιών αξιολόγησαν λιγότερο θετικά την τρέχουσα κατάστασή τους, με αποτέλεσμα την πτώση του κλίματος στον κλάδο. Ωστόσο, οι προσδοκίες για τον κύκλο εργασιών του επόμενου τριμήνου καταγράφηκαν πιο αισιόδοξες τον Σεπτέμβριο και συγχρόνως το επιχειρηματικό κλίμα στις υπηρεσίες παραμένει αρκετά θετικό.

Η μικρή πτώση του κλίματος στις κατασκευές συνδέεται με πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για την απασχόληση στον κλάδο, παρά τη μικρή καλύτερευση στην τρέχουσα κατάσταση.

Στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση το κλίμα σημείωσε μικρή άνοδο λόγω βελτιωμένων αξιολογήσεων της τρέχουσας κατάστασης.

Το κλίμα ανάμεσα στους καταναλωτές κατέγραψε βελτίωση για δεύτερο συνεχόμενο μήνα. Συγκριτικά με τον Αύγουστο, οι καταναλωτές αναθεώρησαν προς τα πάνω τις εκτιμήσεις τους για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση της χώρας και παρουσιάστηκαν λιγότερο διστακτικοί σε σχέση με μελλοντικές δαπάνες για μεγάλες αγορές.

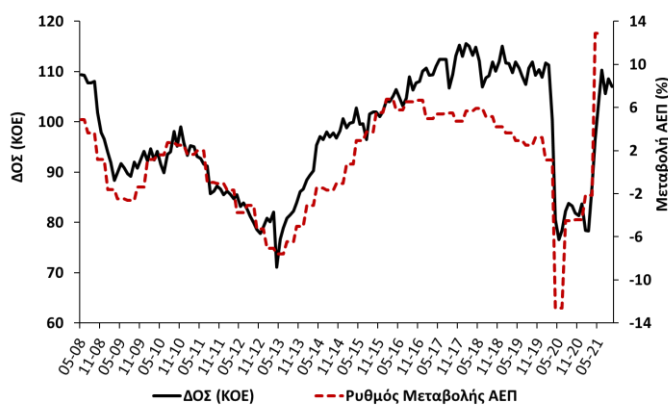
Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Co-funded by
the European Union

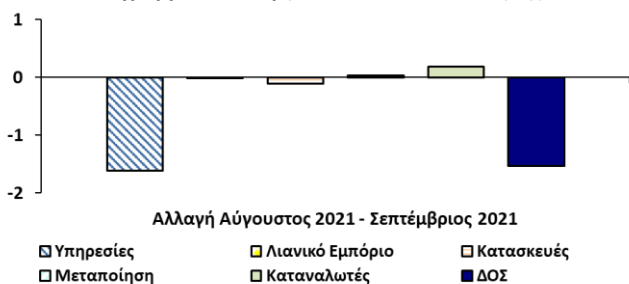

Τον Σεπτέμβριο 2021, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 1,5 μονάδες σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2021 (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1). Η μείωση του ΔΟΣ οφείλεται στην υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στον τομέα των υπηρεσιών και, σε μικρότερο βαθμό, στην πτώση του κλίματος στον κατασκευαστικό τομέα (Διάγραμμα 2). Παρά τη μείωση που σημειώθηκε τον Σεπτέμβριο, ο ΔΟΣ παραμένει πάνω από τον μακροχρόνιο μέσο όρο του (100 μονάδες), υποδηλώνοντας συνέχιση της πορείας της οικονομικής δραστηριότητας προς την ομαλότητα. Τον Σεπτέμβριο η αβεβαιότητα υποχώρησε στους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου και των κατασκευών, αν και συνεχίζει να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Η αβεβαιότητα σημείωσε άνοδο στον τομέα της μεταποίησης, ενώ παρέμεινε αμετάβλητη στα επίπεδα Αυγούστου ανάμεσα στους καταναλωτές (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

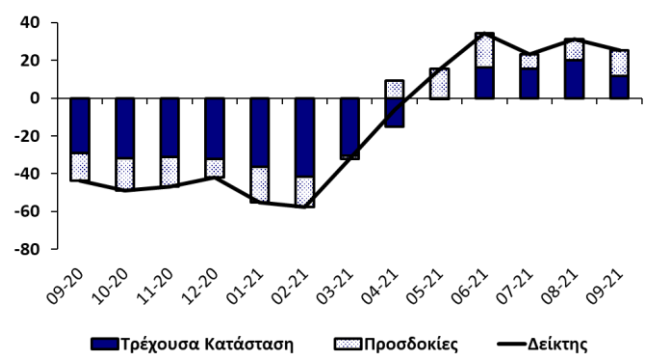
Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1). Οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την πρόσφατη οικονομική τους κατάσταση, καθώς και για τη ζήτηση των υπηρεσιών τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν λιγότερο θετικές συγκριτικά με τον Αύγουστο. Αντίθετα, οι εκτιμήσεις για τον κύκλο εργασιών κατά το επόμενο τρίμηνο ήταν πιο αισιόδοξες

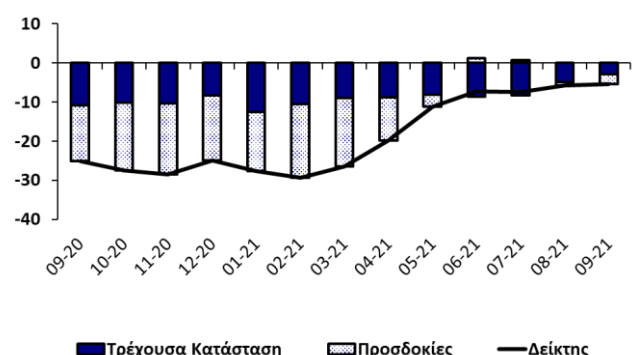
απ' ό,τι τον περασμένο μήνα. Τον Σεπτέμβριο οι αξιολογήσεις για την απασχόληση του τελευταίου τριμήνου παρέμειναν γύρω στα ελαφρώς αρνητικά επίπεδα των προηγούμενων δύο μηνών. Οι προσδοκίες για την απασχόληση του επόμενου τριμήνου κινούνται στα ίδια χαμηλά θετικά επίπεδα από τον Ιούνιο, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω τον Σεπτέμβριο. Παρά την υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες, το κλίμα στον υποτομέα ξενοδοχείων και εστιατορίων ενισχύθηκε περαιτέρω τον Σεπτέμβριο, λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης και σημαντικής ενδυνάμωσης των προσδοκιών για τη ζήτηση.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο **λιανικό εμπόριο** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε οριακή άνοδο λόγω καλύτερευσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν λιγότερο αρνητικές. Ωστόσο, οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα επίπεδα των αποθεμάτων σημείωσαν άνοδο δυσχεραίνοντας το κλίμα. Τον Σεπτέμβριο οι προσδοκίες για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης συνέχισαν την ανοδική πορεία που καταγράφεται από τον Μάιο. Οι εκτιμήσεις για το επόμενο τρίμηνο σχετικά με τις παραγγελίες σε προμηθευτές και τον αριθμό των εργαζομένων δεν παρουσίασαν ουσιαστικές μεταβολές τον Σεπτέμβριο.

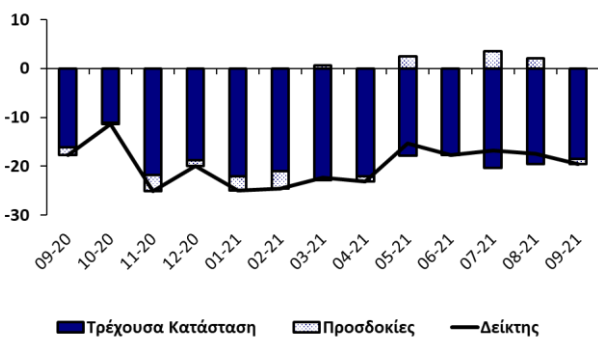
Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

¹ Ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: Στατιστική Υπηρεσία).

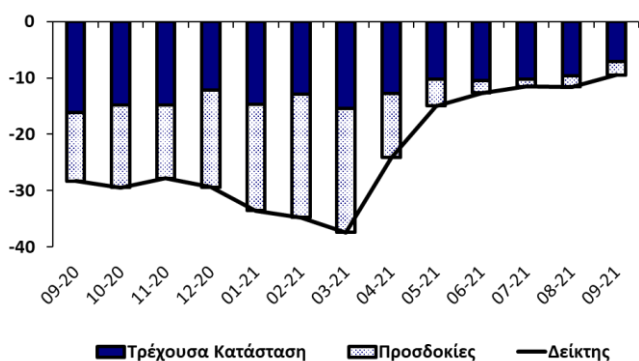
Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε λόγω χειροτέρευσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Τον Σεπτέμβριο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν ελαφρώς αρνητικότερες απ' ό,τι τον Αύγουστο, ενώ οι αξιολογήσεις για τα υπό εξέλιξη έργα βελτιώθηκαν οριακά. Συγκριτικά με τον περασμένο μήνα, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την απασχόλησή τους κατά το επόμενο τρίμηνο καταγράφηκαν πιο απαισιόδοξες. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω, συνεχίζοντας όμως να υποδηλώνουν επικείμενες αυξήσεις τιμών στον κατασκευαστικό τομέα.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε οριακή άνοδο λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Συγκριτικά με τον Αύγουστο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου και τα τρέχοντα επίπεδα των παραγγελιών ήταν λιγότερο αρνητικές. Αντίθετα, οι αξιολογήσεις των αποθεμάτων τελικών προϊόντων αποτύπωσαν ανοδικές τάσεις, επιβαρύνοντας το κλίμα. Τον Σεπτέμβριο οι προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο σχετικά με την παραγωγή και την απασχόληση, δε σημείωσαν ουσιαστικές μεταβολές από τα επίπεδα Αυγούστου. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης των προϊόντων τους αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα πάνω.

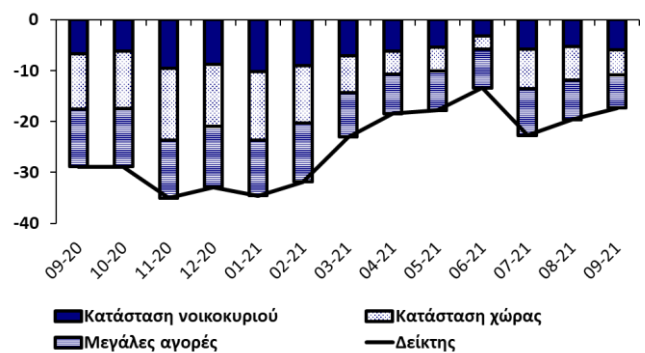
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** σημείωσε περαιτέρω βελτίωση τον Σεπτέμβριο (Διάγραμμα 7,

Πίνακας 1). Οι απαντήσεις των καταναλωτών για την πρόσφατη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους παρέμειναν στα επίπεδα των προηγούμενων δύο μηνών, ενώ οι προσδοκίες τους για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους σημείωσαν μικρή επιδείνωση. Αντίθετα, οι αξιολογήσεις για την πρόσφατη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο ήταν ευνοϊκότερες συγκριτικά με τους προηγούμενους μήνες του έτους. Τον Σεπτέμβριο οι προσδοκίες των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση της χώρας, καθώς και οι εκτιμήσεις τους για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας βελτιώθηκαν για δεύτερο συνεχόμενο μήνα.

Διάγραμμα 7: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος – Καταναλωτές (συνεισφορά συνιστωσών)

Οι αντιλήψεις των καταναλωτών για τις τιμές τους τελευταίους 12 μήνες κινήθηκαν ανοδικά για τέταρτο συνεχόμενο μήνα. Οι προσδοκίες για τις τιμές τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω, συνεχίζοντας όμως να αντανακλούν ανοδικές τάσεις τιμών.

Συγκριτικά με τον Αύγουστο, οι απαντήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές ήταν ευνοϊκότερες και οι καταναλωτές παρουσιάστηκαν λιγότερο επιφυλακτικοί σε σχέση με μελλοντικές δαπάνες για μεγάλες αγορές. Αντίθετα, τον Σεπτέμβριο οι αξιολογήσεις για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση ήταν δυσμενέστερες συγκριτικά με τον Αύγουστο και οι καταναλωτές τοποθετήθηκαν αρνητικότερα ως προς το ενδεχόμενο αποταμίευσης κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Σεπτέμβριο μειώθηκε κατά 1,5 μονάδες σε σχέση με τον Αύγουστο λόγω χειροτέρευσης του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, λόγω υποχώρησης του κλίματος στις κατασκευές. Τον Σεπτέμβριο καταγράφηκε μικρή βελτίωση του οικονομικού κλίματος στο λιανικό εμπόριο, στη μεταποίηση, καθώς και ανάμεσα στους καταναλωτές.

Πίνακας 1: Δείκτες και διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων ανά ερώτηση¹

Μήνας	2020				2021								
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	83,3	81,9	81,3	83,7	78,5	78,4	87,3	96,5	104,1	110,3	105,6	108,6	107,1
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-44	-49	-47	-42	-55	-58	-32	-6	15	35	23	31	25
Οικονομική κατάσταση επιχείρησής τους τελευταίους 3 μήνες ³	-34	-51	-42	-49	-56	-62	-47	-29	-2	20	23	26	7
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	-53	-45	-51	-48	-54	-63	-45	-16	1	29	24	33	28
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	-45	-51	-47	-30	-56	-48	-6	27	47	54	23	34	41
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	-5	-1	1	1	-12	-9	-13	0	2	4	-5	-6	-6
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	4	11	5	-3	-15	-15	-10	-3	2	6	6	5	6
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-7	-14	-6	-9	-4	-18	-10	-1	7	5	4	6	11
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησής ^{4,5}	48	32	44	58	62	67	42	65	45	32	46	41	39
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-25	-28	-28	-25	-28	-29	-26	-20	-11	-7	-8	-6	-5
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-51	-50	-51	-50	-54	-49	-49	-47	-49	-37	-39	-29	-21
Τρέχοντα αποθέματα ³	-19	-19	-20	-25	-17	-18	-22	-21	-24	-11	-14	-15	-12
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	-43	-52	-55	-50	-45	-56	-52	-33	-9	4	2	-2	-8
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	-42	-49	-55	-52	-48	-49	-51	-36	-14	-1	-7	-11	-12
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-1	1	0	0	0	-2	0	0	-1	1	0	0	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	5	2	1	4	1	-3	3	-1	9	10	23	37	45
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησής ^{4,5}	71	76	80	78	77	67	68	62	65	57	67	76	72
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-18	-11	-25	-20	-25	-25	-22	-23	-15	-18	-17	-17	-20
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-15	-9	-32	-24	-34	-34	-39	-24	-4	-3	-13	-15	-17
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-32	-22	-44	-38	-44	-42	-46	-44	-36	-35	-41	-39	-37
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	-3	-1	-7	-2	-6	-7	1	-2	5	-1	7	4	-2
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-4	2	-2	-8	-1	1	0	11	20	29	50	56	54
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησής ^{4,5}	38	52	66	57	57	52	56	43	41	33	52	54	38
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-28	-29	-28	-29	-34	-35	-37	-24	-15	-13	-12	-12	-10
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	-59	-61	-57	-60	-56	-53	-65	-58	-38	-28	-23	-23	-12
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-61	-62	-67	-70	-64	-69	-67	-55	-52	-53	-52	-59	-49
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-51	-70	-69	-62	-68	-78	-82	-69	-54	-68	-50	-52	-38
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-13	-18	-23	-33	-20	-30	-20	-17	-21	-22	-21	-30	-27
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	-37	-44	-39	-52	-57	-66	-66	-34	-14	-7	-4	-6	-7
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-1	-2	-3	-1	-2	-2	0	0	1	0	1	1	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-1	-1	-1	-3	-4	1	-2	1	3	1	10	10	27
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησής ^{4,5}	62	60	68	73	76	64	69	60	61	56	57	66	71
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Καταναλωτικό Κλίμα – Δείκτης ²	-29	-29	-35	-33	-35	-32	-23	-18	-18	-13	-23	-20	-17
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες ³	-15	-15	-18	-20	-20	-22	-24	-20	-19	-13	-16	-16	-16
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	-12	-10	-20	-15	-20	-14	-4	-5	-3	0	-8	-5	-8
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	-44	-49	-58	-64	-68	-67	-72	-71	-71	-56	-59	-52	-48
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	-43	-45	-56	-49	-54	-45	-29	-19	-19	-11	-31	-26	-20
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-18	-19	-17	-17	-21	-25	-20	-17	-17	-13	6	21	28
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-17	-19	-15	-10	-21	-16	-13	-9	-9	-12	7	18	14
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ⁴	60	57	66	62	60	48	40	36	23	13	40	36	24
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-42	-32	-49	-53	-51	-42	-35	-31	-38	-32	-41	-42	-39
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες ³	-45	-45	-46	-48	-44	-46	-35	-31	-31	-30	-37	-31	-26
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-16	-24	-19	-24	-16	-23	-19	-21	-21	-19	-15	-19	-24
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες	-28	-40	-39	-40	-35	-31	-32	-38	-33	-33	-33	-32	-40
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	21	19	14	14	15	18	17	14	15	17	16	17	16
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης νοικοκυριού ^{4,5}	4	6	16	9	12	4	2	0	6	-4	-1	1	1

Σημειώσεις: ¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχικές διακυμάνσεις (seasonally adjusted). ² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf και https://ec.europa.eu/info/files/revised-consumer-confidence-indicator_en. ³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα. ⁴ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δε διορθώνονται ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted). ⁵ Διαφορά μεταξύ του ποσοστού ερωτώμενων που θεωρεί ότι η μελλοντική οικονομική κατάσταση (της επιχείρησής / του νοικοκυριού) είναι δύσκολο να προβλεφθεί από το ποσοστό αυτών που θεωρεί ότι είναι εύκολο να προβλεφθεί.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Χριστίανα Αναξαγόρου (email: anaxagorou.christiana@ucy.ac.cy)

* Έφη Καλορκώτη (email: kalorkoti.efi@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (email: n.pashourtidou@ucy.ac.cy)

* Μαριάννα Χαραλάμπους (email: charalambous.a.marianna@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.